

1. Заокружи тачан одговор. Атмосфера је:

- а) стеновити омотач Земље;
- б) ваздушни омотач Земље;
- в) водени омотач Земље;
- г) живи свет на Земљи;

2. Заокружи тачан одговор. Најзаступљенији гасови атмосфере су:

- а) кисеоник и водоник;
- б) азот и кисеоник;
- в) угљен-диоксид и кисеоник;
- г) азот и водоник;

3. Заокружи тачан одговор. Најнижи и најгушћи слој атмосфере назива се :

- а) термосфера;
- б) стратосфера;
- в) мезосфера;
- г) тропосфера;
- д) егзосфера;

4. Зашто температура ваздуха није највиша у подне, када је Сунце највише на небу, а његово зрачење је најјаче? _____

5. Заокружи тачан одговор. Слој атмосфере у коме се налази озонски омотач је:

- а) термосфера;
- б) стратосфера;
- в) мезосфера;
- г) тропосфера;
- д) егзосфера;

6. Допуни реченицу. Са порастом надморске висине за _____ м температура опада за _____ °С.

7. Дати су слојеви атмосфере. Поређај их по реду, с тим да ће најнижи слој добити број 1 (један).

___ тропосфера ___ термосфера ___ егзосфера
___ мезосфера ___ стратосфера

8. Препознај и заокружи климатске елементе:

1. рељеф	6. падавине
2. температура ваздуха	7. удаљеност од водених површина
3. инсолација	8. ветрови
4. географска ширина	9. влажност ваздуха
5. ваздушни притисак	10. облачност

9. Заврши реченице. Време је _____
_____. Клима је _____.

10. Са леве стране су дати климатски елементи, а са десне инструменти којима се они мере. Повежи их уписујући одговарајуће слово на линије.

а) температура ваздуха	___ барометар
б) влажност ваздуха	___ анемометар
в) ваздушни притисак	___ термометар
г) ветрови	___ кишомер
д) падавине	___ хигрометар
	___ хелиограф

11. Дати су климатски елементи и јединице мере којима се обележавају. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.

а) температура	___ mm
б) влажност ваздуха	___ %
в) падавине	___ mb
г) ветар	___ m/s или km/h
д) ваздушни притисак	___ °C

12. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је нетачна слово Н.

а) киша, снег и град су високе падавине	Т	Н
б) антициклони доносе ведро а циклони кишно време	Т	Н
в) део Сунчевог зрачења одбија се од површину Земље и враћа у атмосферу	Т	Н
г) ветрови спадају и у климатске елементе и у климатске факторе	Т	Н

13. Дате су врсте ветрова и њихови представници. Повежи их уписујући одговарајуће бројеве на линије.

1. западни ветрови	
2. источни ветрови	___ стални ветрови
3. летњи монсуни	
4. кошава	___ периодични ветрови
5. пасати	
6. југо	___ локални ветрови
7. вардарац	
8. зимски монсуни	

14. Допуни реченице. Падавине могу да се формирају у облацима и тада је реч о _____ падавинама, а могу да се формирају и на земљи а тада је реч о _____ падавинама. У прве спадају _____, _____, и _____, а у друге спадају _____, _____ и _____.

15. Заокружи тачан одговор. Временска прогноза је стручно предвиђање времена. Њу састављају:

- а) климатолози
- б) палеонтолози;
- в) метеоролози;
- г) спелеолози;

16. Дате су неке тврдње. Понуђена су два (зацрњена) одговора. Препознај и прецртај нетачну реч да би читава реченица била тачна.

Са удаљавањем од великих водених површина количина падавина **расте/ се смањује**.

Копно /море се брже загрева и хлади, а **копно /море** се спорије загрева и хлади.

17. Препознај и заокружи климатске факторе:

1.рељеф	6. падавине
2.температура ваздуха	7.удаљеност од водених површина
3.инсолација	8.ветрови
4.географска ширина	9.влажност ваздуха
5.ваздушни притисак	10.облачност

18. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је нетачна слово Н.

а) са порастом географске ширине клима постаје све топлија	Т	Н
б) близина океана ублажује климу на копну	Т	Н
в) са порастом надморске висине количина падавина расте	Т	Н
г) вегетација чини климу екстремнијом	Т	Н

19. Препознај о ком топлотном појасу је реч (има их 5) и допуни реченице.

- Лежи између северног и јужног повратника - _____.
- Лежи између северног поларника и Северног пола - _____.
- Лежи између јужног повратника и јужног поларника - _____.
- Лежи између северног поларника и северног повратника - _____.
- Лежи између јужног поларника и Јужног пола - _____.

20. Са леве стране дати су топлотни појасеви, а са десне типови климе који у њима владају. Повежи их уписујући број на одговарајуће линије.

_____ жарки топлотни појас	1. средоземна клима
	2. субполарна клима
	3. монсунска клима
_____ умерени топлотни појас	4. континентална клима
	5. екваторијална клима
_____ хладни топлотни појас	6. поларна клима
	7. океанска клима
	8. тропска клима

21. Са леве стране дати су типови климе а са десне неке њихове одлике. Повежи их уписујући одговарајући број на линије.

1.екваторијална клима	_____ дуга топла лета, благе и кишовите зиме;
2.тропска клима	_____ стални снег и лед;
3.монсунска клима	_____ зиме са мразом, лета спарна, мало падавина;
4.пустињска клима	_____ веће температурне амплитуде, без влаге и вегетације;
5.суптропска клима	_____ блажа лета и зиме, кише равномерне читаве године;
6.океанска клима	_____ летњи кишни и зимски сушни период, температуре високе;
7.континентална клима	_____ са порастом висине температуре ниже а падавина је више;
8.субполарна клима	_____ увек топло, кише падају сваки дан;
9.поларна клима	_____ зиме сушне, лета са огромном количином падавина;
10.планинска клима	_____ зиме дуге и снежне, лета кратка и прохладна;

22. Препознај и заокружи нетачан одговор:

- а) смог је загађени ваздух великих градова и индустријских подручја;
- б) највећи загађивачи ваздуха су индустрија, саобраћај и пољопривреда;
- в) повећавање количине гасова и прашине доводи до смањења температура у атмосфери;
- г) киселе кише настају када се штетне материје мешају са влажним ваздухом и падају на земљу;